

o o

Широкі можливості для якісного вивчення хімії як предмету дає впровадження дистанційного навчання. Його визначають як "технологію отримання знань за допомогою телекомунікаційних засобів, коли взаємодія того, кого навчають і викладача проходить на відстані". У дистанційному навчанні змінюється роль і вимоги до вчителів. Лекції складають лише невелику частку, процес навчання орієнтує учнів на творчий пошук інформації, вміння самостійно набувати необхідні знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань з використанням сучасних технологій. Вчителі дистанційних курсів повинні мати універсальну підготовку – володіти сучасними педагогічними та інформаційними технологіями, бути психологічно готовим до роботи з учнями у новому навчально-пізнавальному середовищі. Завдяки таким засобам дистанційного навчання, як дискусійні форуми, електронні обговорення засвоєного матеріалу, списки розсилання, створюється нове навчальне середовище, в якому учні почувують себе невід'ємною частиною колективу, що посилює мотивацію до навчання. Вчителі повинні володіти методами створення і підтримки такого навчального середовища, розробляти стратегії проведення цієї взаємодії між учасниками навчального процесу, підвищувати творчу активність і власну кваліфікацію[1].

Ми вважаємо, що за дистанційною освітою майбутнє, бо вона на сьогодні стала неодмінним атрибутом нашого життя і створила нові можливості для отримання здобувачем освіти нових знань. Важко уявити сучасну школу в умовах сьогодення без дистанційної освіти, бо вони надають широкі можливості для розвитку учнів та розвитку і вдосконалення їх можливостей.

Отже, можемо зробити висновки, що за дистанційною освітою майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Биков В.Ю. Гриценчук О.О., Жук Ю.О. та ін. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: кол. Монографія. Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. К. : Атіка, 2015. С. 77–140.
2. Клокар Н. Методологічні основи запровадження дистанційного навчання в системі підвищення кваліфікації. *Шлях освіти*. 2012. № 4 (46). С. 38-41.
3. Момот Ю. Методичні аспекти викладання хімічних дисциплін з використанням ресурсів дистанційного навчання. *Імідж сучасног педагога*. 2014. №1. С.55-57.

ШЛЯХИ КОНТРОЛЬОВАНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Яковчук Михайло Володимирович,

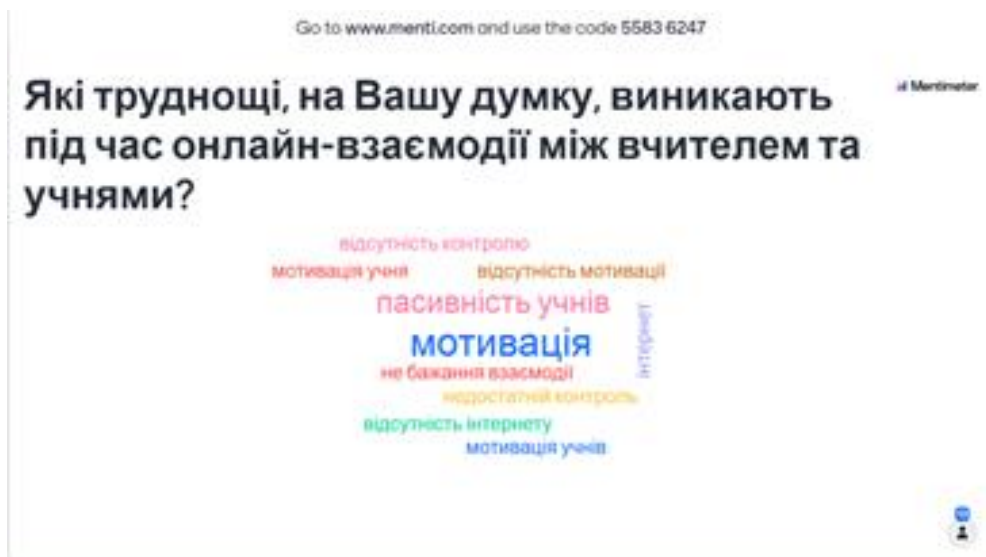
науковий співробітник відділу навчання іноземних мов

Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ

mjakow978@gmail.com

Для будь-якого навчання комунікація є невід'ємним складником педагогічного процесу. Від рівня комунікації залежить її ефективність, і дистанційне навчання тут не виняток. При проведенні навчального заняття в режимі онлайн залучити до роботи усіх учнів класу дуже складно. Безперечно, процес проведення онлайн-заняття має супроводжуватися комунікацією вчителя і учнів, хоча б для перевірки розуміння учнями навчального матеріалу, який

пропонує вчитель. З метою визначення труднощів, які виникають під час онлайн-взаємодії між вчителем та учнями було проведено опитування серед вчителів німецької мови в реальному часі за допомогою онлайн-ресурсу <https://www.mentimeter.com> [1]. З'ясовано, що відсутність мотивації здобувачів освіти до навчання, їх пасивність на онлайн-уроках та небажання взаємодіяти належать до головних труднощів під час дистанційного навчання.

Мал.1 Результати опитування за допомогою онлайн-ресурсу Mentimeter

Взаємодія в процесі дистанційної освіти між учителем та учнем може бути побудована по різному, але головне, щоб обидві сторони освітнього процесу отримали максимальний результат та задоволення. Пропонуємо декілька стратегій, які допоможуть покращити взаємодію з учасниками освітнього процесу у віртуальному середовищі.

- **Експериментуйте з моделями, які вимагають активного навчання та участі кожного учня**

Чіткі цілі навчання, інтелектуальні навчальні моделі, прості методи оцінювання – все це є ознакою якісного викладання та навчання, як очного, так і дистанційного.

- **Враховуйте, що не кожен учень буде мотивований одним і тим же.**

Мотивація є важливою умовою успішного та продуктивного навчання. Це – один з найпотужніших факторів залучення учнів у онлайн-класі.

- **Допоможіть учням підготувати своє віддалене середовище**

При дистанційному навчанні в кожного робоче місце буде відрізнятись. Попросіть своїх учнів зменшити кількість відволікаючих факторів і налаштувати свій навчальний простір.

- **Зберігайте спокій, впевненість та рівновагу під час проведення уроку.**

Таким чином вчитель надає приклад для побудови конструктивної взаємодії, вмінням керувати емоціями та ситуацією.

- **Організуйте гнучку структуру навчання**

Структура уроку та діяльності, структура оцінювання – все це дуже важливо для залучення учнів. Такі фактори, як спілкування, тайм-менеджмент і планування уроків повинні бути скореговані з урахуванням особливих потреб віддаленого класу та учнів.

• **Заохочуйте співпрацю**

Щоб допомогти вашим учням подолати будь-які негативні наслідки дистанційного навчання заохочуйте їх співпрацювати між собою як під час занять, так і між ними. Влаштовуйте рольові ігри, які надають учням можливість співпрацювати один з одним і соціально взаємодіяти.

• **Переконайтесь, що ви доступні для учнів, оскільки комунікація під час дистанційного навчання не завжди проста**

Віддалене навчання для ваших учнів стане неприємним, коли вони не зможуть вчасно отримати відповідь на своє питання стосовно навчання. Тому скоригуйте свою доступність. Виділіть години, коли ви будете готові поспілкуватись в позаурочний час.

• **Використовуйте онлайн-ресурси для активізації пізнавального інтересу учнів у навчальній діяльності**

Сучасні учні хочуть навчатися швидко, ефективно та мобільно. Один із способів надати їм таку можливість – це використання онлайн-ресурсів. Для проведення онлайн-занять вчителі німецької мови використовують матеріали, які розміщені на сайті Гете Інституту (<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/index.html>) [5], на каналах YouTube (<https://www.youtube.com>) [9], Deutsche Welle для вивчення німецької мови (<https://learngerman.dw.com/de/deutsch-lernen/s-9095>) [6]. Можна безкоштовно скачати або дати покликання учням для перегляду різноманітних відеоматеріалів відповідно до теми (реклама, відеоролики, новини). До відеоматеріалів можна запропонувати різноманітні завдання: перевірка аудіювання, обговорення ситуації, і т.д. Активно використовуйте інтернет-ресурси для активізації пізнавальної діяльності учнів, які сприятимуть забезпеченню формування навичок та вмінь читання, говоріння, аудіювання та письма (напр.: Padlet, Plickers, Quizizz, Kahoot). Знайдіть для себе ідеальний варіант, який влаштує всіх і буде дійсно дієвим. Пропонуємо для ознайомлення декілька онлайн-ресурсів, які, на нашу думку, сприятимуть активізації пізнавальної діяльності учнів на онлайн-уроках.

<https://quizizz.com/?lng=en> – добротний інтернет-інструмент для оцінювання учнів. Вчитель може створювати свої тести, редагувати їх. В цьому сервісі вчитель має можливість стежити за індивідуальною роботою кожного учня. При бажанні можна навіть не використовувати в кабінеті проектор для відображення питань. Всі питання і відповіді будуть показані на дисплеї кожного учня і відображатися на комп'ютері вчителя. Переваги: Безкоштовна онлайн реєстрація; створення вікторини з варіантами відповідей. Учням потрібні смартфони з підключенням до Інтернету. Кожен учень бачить запитання та варіанти відповідей безпосередньо на власному смартфоні. Можна грати або «вживу», або задавати домашнє завдання. Учні працюють автономно та необмежені в часі. Є різні параметри налаштувань: таймер, рейтинговий список, меми, музика; після проходження тесту можна побачити та проаналізувати помилки учнів [4].

<https://www.socrative.com> – цей ресурс, який дає можливість будувати тест з різними типами відповідей (вибір з варіантів, короткі відповіді, на відповідність, тощо). Для змагань – режим вікторини Space Race [8].

<https://www.learningsnacks.de/#/welcome> – так звані навчальні снеки, це структурований мультимедійний ресурс (використовується як чат можливо

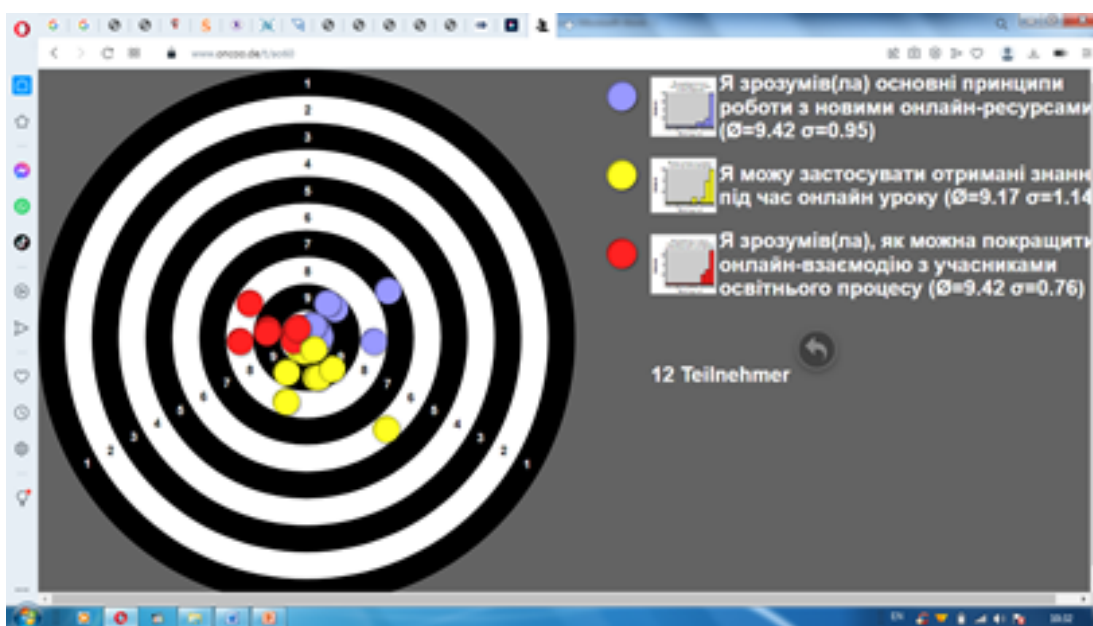
вітання, вступ, підсумки, прощання). Обліковий запис потрібен лише, якщо ви хочете створити власні навчальні снейки. Тут можна інтегрувати тексти, ввести запитання з кількома варіантами відповідей, вставляти зображення, відео з YouTube або звуки з SoundCloud за простим посиланням. Особливо цікавим є можливість надати миттєвий відгук на кожну відповідь, використовуючи при цьому також різноманітні смайли або символи, які збагачують текст [7].

• **Контроль знань, вмінь та навичок та зворотній зв'язок**

Контроль знань, вмінь та навичок, які отримали учні під час дистанційного навчання працює, як стимулятор і впливає на поведінку та формування самоорганізації учнів. Тому важливо встановити зворотний зв'язок, який дає можливість керувати процесом навчання. Для зручності проведення поточного контролю під час дистанційного навчання використовують різні анкети, за допомогою яких можна ставити безліч питань. Також можна робити анкетне опитування після вивчення кожної теми, що дасть змогу учневі самому оцінити свої результати навчання. Для оцінювання за дистанційною формою навчання можна користуватися тими засобами, які комфортні для всіх учасників освітнього процесу.

<https://www.google.com/intl/ua/forms/about/> можна використовувати для створення анкет, тестів, опитувань. За допомогою цього інструменту можна розробити тест та з'ясувати, наскільки добре учні засвоїли навчальний матеріал, проаналізувати власну роботу [3].

<https://www.oncoo.de> – це німецькомовний цифровий ресурс для інтерактивного навчання, для роботи не потрібна попередня реєстрація. Для того, щоб оперативно отримати зворотній зв'язок стосовно розуміння навчального матеріалу обираємо „Zielscheibe“, вводимо запитання, ресурс автоматично генерує посилання та QR-код для подальшої роботи з цим інструментом. Учитель пропонує учням перейти за посиланням або за QR-кодом, можна набрати <https://www.oncoo.de> та ввести код. Учитель натискає «Los geht's» й отримує на своєму екрані результати опитування, з якими можна попрацювати з учнями [2].

Мал.2 Результати опитування за допомогою цифрового ресурсу Oncoo

Безумовно, дистанційна форма навчання не зможе повністю замінити традиційну систему освіти, але вона здатна стати ефективним доповненням традиційних методів роботи. Оптимальним в даному випадку якраз і є використання змішаної моделі навчання. Щоб ефективність дистанційного навчання залишалася високою, а онлайн-взаємодія з учасниками освітнього процесу – контрольованою, зберігайте баланс між користю і цікавістю уроків. І головне – транслуйте впевненість! Дітям зараз дуже потрібен острівець стабільності, а школа точно може ним стати!

Список використаних джерел:

1. Discover how you can use Mentimeter. URL: <https://www.mentimeter.com>
2. Erfahren Sie mehr über ONCOO oder erstellen Sie ein eigenes ONCOO. URL: <https://www.oncoo.de>
3. Get insights quickly, with Google Forms. Easily create and share online forms and surveys, and analyze responses in real-time. URL: <https://www.google.com/intl/ua/forms/about/>
4. Get more with Quizizz for your school or district. URL: <https://quizizz.com/?lng=en>
5. Goethe-Institut в Україні. URL: <https://www.goethe.de/ins/ua/uk/index.html>
6. Kostenlos online Deutsch lernen mit den mobilen Kursen der Deutschen Welle. URL: <https://learngerman.dw.com/de/deutsch-lernen/s-9095>
7. Learning Snacks sind kleine leicht verdauliche Wissenshäppchen. Lerne chatartig und spielerisch. URL: <https://www.learningsnacks.de/#/welcome>
8. Meet Socrative: Your classroom app for fun, effective engagement and on-the-fly assessments. URL: <https://www.socrative.com>
9. YouTube — популярний відеохостинг, що надає послуги розміщення відеоматеріалів. URL: <https://www.youtube.com>